

convidats, tots implicats activament amb algun camp de la cultura popular, van centrar el debat en el paper que aquesta juga en la societat i com avui ha passat a ser una cultura de minories.

Ir Seminari de Cultura Tradicional a Sitges

Joan Grau
Secretaria de Difusió Cultural

Els dies 5, 6, 7 i 8 de desembre de 1991 es va celebrar a Sitges el *Ir Seminari de Cultura Tradicional* organitzat per l'Agrupació de Balls Populars.

L'Agrupació de Balls Populars de Sitges es va crear fa tretze anys amb la intenció de fomentar i conservar els balls populars locals, i també estudiar i enriquir les seves manifestacions tradicionals. De les dues colles inicials, els capgrossos i el ball de pastorets, han treballat fins a tenir en aquests moments una parella de gegants, un grup de dansa tradicional, la moixaganga i els balls de diables, cercolets, pastorets, bastons, gitanes, cintes i panderetes. L'entitat, nascuda en un moment d'una certa crisi de la cultura popular sitgetana, ha crescut i s'ha consolidat, organitzant activitats dins de Sitges i participant amb els seus balls i entremesos en festes i trobades d'altres poblacions. Bàsicament, l'activitat desenvolupada per l'Agrupació sempre ha tingut un enfocament local, amb vista a millorar la pràctica i l'estudi del propi folklore.

A partir de la celebració del Xè Aniversari, l'entitat començà a projectar-se seriosament fora de Sitges, la presència de grups de l'Agrupació sovintejà en trobades, festes i activitats a altres poblacions. Les mateixes activitats organitzades per celebrar l'efemèride, una gimcana de cap-grossos i una trobada de moixigangues, ambdues activitats a nivell de tot Catalunya, demostren el desig d'interrelacionar-se més enllà de l'àmbit sitgetà. L'organització d'aquest Seminari convidava a través de la convocatòria a unes jornades que servissin per aprofundir i ampliar els coneixements de la nostra cultura popular. La programació va ser la següent:

— Primera Jornada.

Inauguració de l'exposició «El món de Samuel» i presentació del Seminari. Taula rodona sobre la Cultura Tradicional amb la participació de Jordi Baijet, Jaume Pintanel, Gabriel Jaraba i Josep Ramon Parés.

— Segona Jornada.

Ponències: Xavier Orriols, *Aproximació actual a la música tradicional catalana*; Jordi Bertrán, *Aspectes teatrals de la festa al carrer als Països Catalans*; Xavier Bayer, *Les Moixigangues*.

— Tercera Jornada.

Ponències: Joan Grau, *Els deu darrers anys del fenomen geganter*; Josep Bargalló, *El fet casteller*; Jaume Pintanel, *Les institucions i la seva influència en la cultura tradicional*. Concert de gralles.

— Quarta Jornada.

Ponències: Albert Sans, *Dances d'arrel folklòrica de nova creació*; Jordi Pablo, *Tradició, turisme i exotisme*.

Els actes van acabar amb un homenatge a la família de Samuel Barrachina, a qui en homenatge estava dedicat el Seminari.

L'organització d'aquest Seminari va ser un encert des d'un punt de vista local: els sitgetans van gaudir d'opinions autoritzades i ben variades sobre diversos aspectes de la cultura popular. Des d'un punt de vista general, la poca difusió del Seminari, produïda sobretot pel poc temps que l'Agrupació va disposar per organitzar-lo, a nivell general, va impedir que sorgissin noves aportacions. L'organització és conscient que en un proper Seminari caldrà ampliar la difusió, i, sobretot, centrar el tema o temes a tractar.

Cal destacar l'exposició *El món de Samuel*, referida a la cultura popular de Sitges, en la qual l'homenatjat hi va estar vinculat a través de la Comissió de Festes de l'Ajuntament, essent creador de l'Escola de Grallers de Sitges i fundador de la Cobla Sitgetana per citar algunes d'entre les moltes accions que va realitzar pel folklore sitgetà. L'esmentada exposició contenia vestuari, instruments i reproduccions de diferents entremesos tant

locals com foranis, que en el marc del Palau del Moro, seu de l'Agrupació de Balls Populars, donava una justa visió de la vitalitat de l'entitat.

VIIIè Seminari Europeu d'Etnomusicologia (1991)

Josep Crivillé i Ramon Vilar
Fonoteca de Música Tradicional Catalana

Al Centre Ecumènic de Bossey / Céligny (Suïssa) es va celebrar del 23 al 28 de setembre de 1991 el VIIIè Seminari Europeu d'Etnomusicologia. *L'European Seminar in Ethnomusicology (ESEM)* va ser fundat l'any 1982 pel professor nord-irlandès John Blacking (1928-1990). És una associació científica que agrupa la major part de professionals europeus, actius a Europa o que mantenen vincles particulars amb Europa, com també un cert nombre d'estudiants avançats que es preparen per a aquesta professió. La idea motriu d'aquest organisme és la de crear i mantenir una xarxa internacional de lligams col·legiats duradors i eficaços, independentment de tota consideració d'ordre polític o econòmic. Ofereix als seus membres l'ocasió de comunicar resultats dels seus treballs recents i de debatre les qüestions teòriques i metodològiques importants.

Cada any el Seminari es reuneix en un indret proposat per una

institució o un comitè *ad hoc*, després d'ésser aprovat per l'Assemblea General. El Seminari no rep altre ajut financer que el de les cotitzacions dels seus membres, el comitè d'organització és l'encarregat de reunir els fons necessaris. És igualment ell qui determina el tema o els temes del congrés anual, i després, si es creu oportú, qui en publica les actes.

El Seminari Europeu d'Etnomusicologia es va reunir per primera vegada a Belfast l'any 1982, i ha estat acollit el 1983 a Colònia, el 1984 a Tours, el 1985 novament a Belfast, el 1986 a Londres, el 1987 a París, el 1988 a Tuzno (Polònia), el 1989 a Siena i el 1990 a Berlín. Entre els temes tractats durant aquestes reunions, es poden citar especialment: *La dimensió històrica de l'etnomusicologia, La improvisació en les músiques de tradició oral, Aproximació transcultural de l'ensenyament musical, o fins i tot El ritme, concepcions i realitzacions, etc.*

L'edició de 1991 ha estat organitzada pels *Atheliers d'ethnomusicologie* de la ciutat de Ginebra gràcies al suport del *Départament des affaires culturelles de la Ville de Genève, del Département de l'instruction publique de l'Etat de Genève, de l'Académie Suisse des Sciences Humaines* i de la *Fondation Simon I. Patino.*

El Seminari es va obrir amb *The John Blacking Memorial Lecture*, homenatge al qui fou l'inspirador i iniciador de l'ESEM, amb una conferència del professor John Baily, de la Universitat de Londres: *John Blacking: Dialogue with the Ancestors*. Al llarg de la setmana s'exposaren una seixantena de comunicacions sobre els temes següents:

1. Polifonies: aproximació etnomusicològica.
2. Els àmbits de l'estètica.
3. Noves metodologies de recerca de camp a l'etnomusicologia.
4. La Xina i l'Extrem Orient (estudis regionals).
5. Taula rodona: Les aplicacions de l'etnomusicologia en la societat contemporània.

En aquest sentit, i responen a aquestes temàtiques, hi hagué la intervenció de diferents membres de Catalunya amb les següents comunicacions: *Mètodes de recerca etnomusicològica a la comarca del Bages*, Glòria Ballús; *Ensenyament i aprenentatge de la Polifonia Tradicional a l'Alt i al Baix Aragó*, Josefina Roma; *Algunes polifonies tradicionals de Catalunya del fons sonor de la Fonoteca de Música Tradicional Catalana: classificació i tipologia*, presentada conjuntament per Josep Crivillé i Ramon Vilar.

Les jornades de treball van estar acompanyades